

„Tähtedest saand meile ühiskeel...”
(Marie Under, 1941)

MIKS PILISTVERE?

KOMMUNISMIOHVRITE MEMORIAALILE PILISTVERES PANDI ALUS HINGEDEPÄEVAL, 2. NOVEMBRIL 1988. ISESEISVUSE TAASTAMISE ENERGIAST KANTUD ÜLDRAHVALIK ALGATUS ON JUBA AASTAID TEADA-TUNTUD SIHTKOHT INIMESTELE KÕIGIST EESTI MAAKONDADEST JA KAUGEMALTKI. GRÜPPIDEGA JA ÜKSHAVAL SAABUB MEMORIAALI KÜLASTAMA IGAL AASTAL JA AASTAAJAL SADU INIMESI, ET MEENUTADA NIMETUTESSE HAUDADESSE JÄÄNUD OMAKSEID JA AVALDADA AUSTUST EESTIMAA ROHKEM KUI 200 000-LE REPRESSIOONIDE OHVRITELE.

MEMORIAAL VÄÄRIB TÄHELEPANU JA TUNNUSTUST JUBA TOIMIVA TEMAATILISE MAASTIKUPARGINA, KUS ÕNNESTUNULT ON ÜHENDATUD ARHITEKTIDE-KUNSTNIKE KUJUNDUSLIKUD IDEED JA KODANIKUÜHISKONNA TOIMIMISE HEA NÄITENA PALJUDE VABATAHTLIKE INNUKAS TÖÖ. SUUREMA MEEDIAKÄRATA ON PILISTVERES HARJUNUD OMA KOKKUTULEKUID PIDAMA MITU ÜLE-EESTILIST KODANIKEÜHENDUST, KELLE TEGEVUSE FOKUSES ON HOOLEKANNE RAHVA ÜHISMÄLU EEST.

PILISTVERE ON KUNAGINE NURMEKUNNA MUINASKIHELKONNA KESKUS, MIS ASUB KESET EESTIMAAD, SUURTE MAANTEEDE LÄHEDES. MEMORIAALIGA LÄHESTIKKU ASUVAD EESTI ISESEISVUSE ESIMESE MÄRTRI JÜRI VILMSI (1889-1918) HAUD JA ÜKS VÄHESEID VABADUSSÕJA MÄLESTUSMÄRKE EESTIS, MIS JÄI NÕUKOGUDE PERIOODIL PURUSTAMATA (PÜSTITATUD 1932.A.).

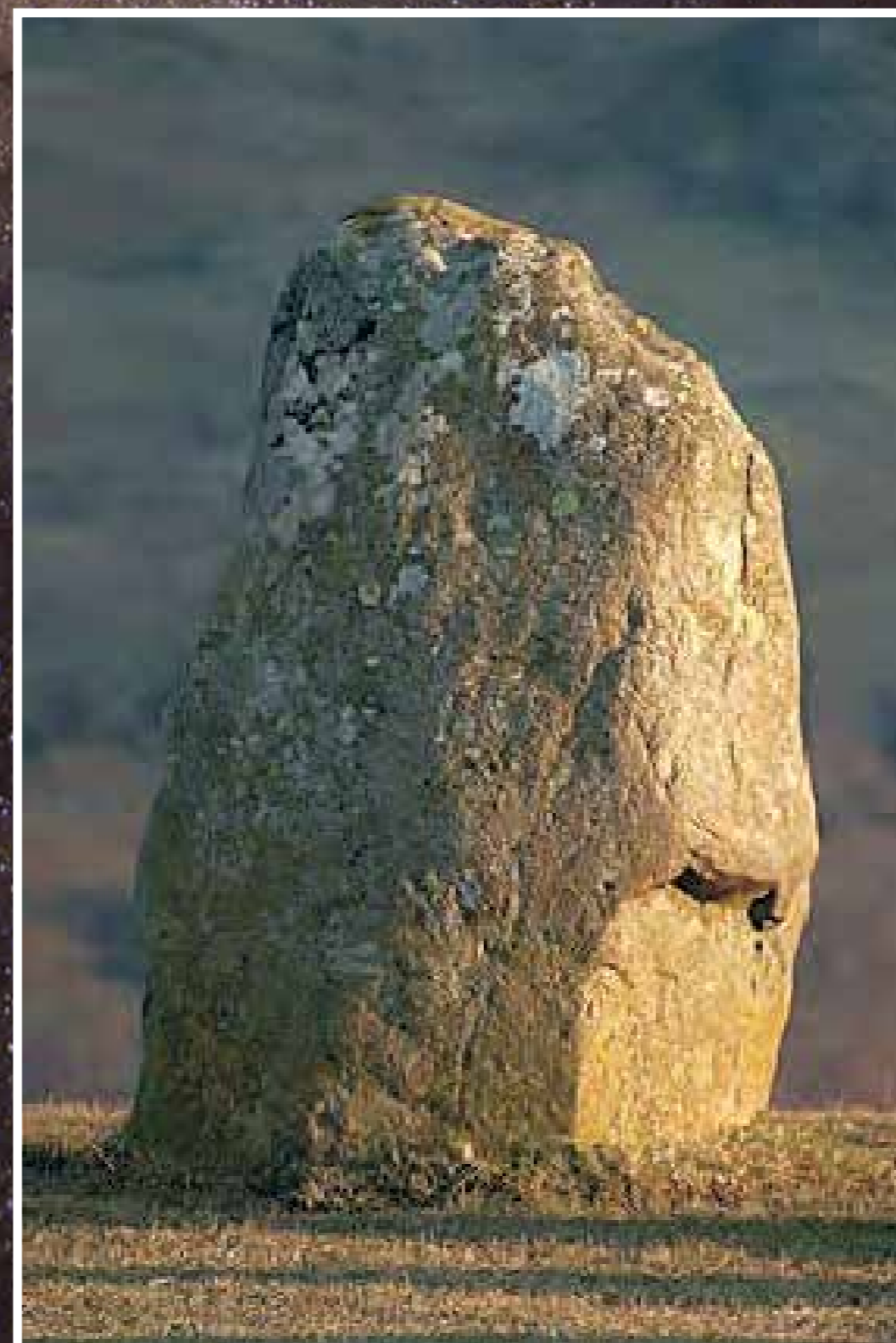
KONTSEPTSIOON

TÖÖ ALUSEKS ON MEIE TÄHESÜSTEEMI - LINNUTEE PROJEKTSIOON MAASTIKUL. NAGU KA LINNUTEEL, ON VÄLJAPAKUTUD LAHENDUSE PEATELG ASETATUD ILMAKAARTE JÄRGI EDELAST KIRDESSE. ANALOOGILISELT GALAKTIKA KEERULISELE MUSTRILE EI RAHULDU ESITATAV TÖÖ ÜHE RUUMILISE DOMINANDI NING SELLE ÜMBER SÜMMEETRILISELT PAIGUTATUD OBJEKTIDE JA TELGEDEGA, VAID PAKUB VÄLJA MITMEKIHILISE LAHENDUSE, MIS VOIMALDAB ERINEVAID LIIKUMISRADU JA VAATENURKI. ERALDI KAARI JA "U+201EPESASID" MOODUSTAVAD KONKREETSETELE SIHTGRÜPPIDELE (NT METSAVENNAD, VABADUSVÕITLJAD, SOOMEPOISID, TÖOPATALJONLASED) PÜHENDATUD MÄLESTUSKIVID, MILLE JUURES ON VALGUSTUS, PINGID JA LILLED. OBJEKTID ON ÜKSTEISEGA DIALOOGIS, NENDE KAUDU JUTUSTAB MEMORIAAL ERI VANUSES MAASTIKUL KULGEJAILE ERINEVAID LUGUSID.

LINNUTEE KUI SURNUTE HINGEDE TEE LEIDUB MOTIIVINA PALJUDE RAHVASTE USUNDIS. LINNUTEED ON SEOSTATUD HINGELINNU, TAEVAVÄRAVA JA KA MÜÜTILISE ILMAPUUGA, SELLES GALAKTIKAS PAIKNEVATELE TÄHTKUJUDELE (NT LUIK) ON OMISTATUD KOSMOLOOGILINE TÄHENDUS. NÕNDA ON KÄESOLEV KONTSEPTSIOON KONFESSIOONIDE- JA KULTUURIDEÜLENE NING RAHVUSVAHELISELT KERGESTI MÕISTETAV.

TÖÖ ARENDAB PIETEEDITUNDELISELT EDASI JUBA RAJATUD MEMORIAALI NING ARVESTAB SENISTE MAASTIKU JA HALJASTUSE KUJUNDAMISE IDEELAHENDUSTEGA (ANDRÉS LEVALD, KOIT ALEKAND). SAMAS PAKUB TÖÖ VÄLJA UUE JA ÜLDISE TERVIKU, KUHU ON MUREKIVIDE KANGRU JA MÄLESTUSHIIEGA ÜHENDATUD ERINEVATE TELGEDE ABIL KA KÄLMISTULE JÄÄVAD JÜRI VILMSI HAUD JA VABADUSSÕJA MÄLESTUSSAMMAS, SAMUTI LÄHEDES PAIKNEV JA KOGUKONNAKESKUSENA TOIMIV PASTORAADIHOONE NING SELLEST EDASI PILISTVERE ANDREASE KIRIK (13. SAJANDIST).

ERALDI TÄHELEPANU (JA VÕIMALUSEL KA ARHITEKTUURIVÕISTLUST) VÄÄRIB IMPOSANTNE, SAMMASTEGA JA KOLMEKS JAOTATUD KIVIST REHEHOONE (19. SAJANDIST), MIS PÄRAST RENOVEERIMIST TOIMIKS MEMORIAALI KÜLASTUSKESKUSENA. HOONES SAAB KÕRRALDADA ERINEVAID KULTUURIÜRITUSI JA EDASI ARENDADA PRAEGU PASTORAADIS PAIKNEVAT MUUSEUMIEKSPOSITSIOONI. MEMORIAAL ON KAVANDATUD VÕIMALIKULT VÄHESTE HOOLDUSKULUDEGA JA SAMAS VÄÄRIKANA NING AASTARINGSSELT KASUTATAVANA.

LINNUTEE

OLEMASOLEV, JÄRJEST SUURENEV
MUREKIVIDE KANGUR, KUHU TUUAKSE
KIVE KÕIKJALT EESTIST

OLEMASOLEV ALTARIKIVI KOOS RÖÖBASTEST
RISTIMÄRGIGA SÄILITATAKSE NIND SEOTAKSE
MEMORIAALIGA ÜHTSEKS TERVIKUKS

OLEMASOLEVAD MAAKONNAKIVID
PAIGUTATAKSE OSALISELT
ÜMBER LINNUTEE TELJELE

OLEMASOLEV MÄLESTUSHIIS,
ISTUTATUD ÜLE TUHANDE PUU

OLEMASOLEVAD SIBERI SEEDRID

OLEMASOLEV KESKMINNE TIIK TÄIDETAKSE,
KAHE ALLESJÄÄVA TIIGI VEEREZIIMI
REGULEERITAKSE TRUUPIDEGA

ÜKS KAHEST SÄILINUD VABADUSSÕJA
MÄLESTUSMÄRKIDEST EESTIS (PÜSTITATUD 1932)

LOOMAVAGUN KÜÜDITATUTE VEDAMISEKS
SEISAB AINULT SELLEL TEELÕIGUL
LIIPRITELE PAIGUTATUD RÖÖBASTEL

KANDEV JA LÄBIV MOTIIV - JALGRAJAD
VALGE KILLUSTIKU, TÕRVATUD LIIPRITE JA
MENHIRITE-MÄLESTUSKIVIDEGA

JÜRI VILMSI HAUD KALMISTU KESKEL,
PAIKNEB TELJEL TEERISTIST KIVIKANGRUNI

OLEMASOLEV KOLMEKORRUSELINE REHE-
HOONE RENOVEERITAKSE KAASAEGSES
ARHITEKTUURIVÕTMES ÜMBER

HOONE JAOTUB KOLMEKS:
• AJALOOTEEMALINE PÜSIEKSPOSITSIOON JA
MEMORIAALI TEENINDUSRUUMID;
• KÜLASTUSKESKUS INFOPUNKTI JA KOHVIKUGA;
• MITMETASANDILINE ÜHISÜRITUSTE RUUM
(JUBA KASUTATUD TEATRIETENDUSTEKS)

PINGID JA FASSAADI VALGUSTUS
(REHEHOONE EES)

LAIEM SIRGE PROTSESSIOONIRADA
LINNUTEE PROJEKTSIOONI KESKTELJEL
VALGES KILLUSTIKUS JUHUSLIKUD TÕRVATUD LIIPRID

MADALAD VALGUSTID RADADE KÕRVAL

PARKLAT LÄBIV LIIPRITE RIDA

JALGRAJAD
PEENES VALGES KILLUSTIKUS TÕRVATUD LIIPRID
RADU ÄÄRISTAVAD MENHIRID

RADA PASTORAADI JA KIRIKLA SUUNAS
PIKI METSASIHTI

KIRIKU MAAVALDUS

KIRIKU MAAVALDUS

KALMISTU

PARKLA

KIRIKU MAAVALDUS

NÕMME TALU MAAVALDUS

IMAVERE

SILLAD ÜLE TIIGI

PÄÄS HIIDE. RAJA KÕRVAL
ASUB METSAVENDADE PUNKER

ÜKSIKUD PINGID RADADE KÕRVAL

RAJATAVAD MÄLESTUSKIVIDE "PESAD"
KOOS PINKIDE JA VALGUSTUSEGA

LIIPRIAJAD ÜHENDAKSID MAASTIKUL ERI OBJEKTE JA
MOODUSTAKSID ERINEVAID LUGUSID
LÕPUTUID LIIPRIRADU ÄÄRISTAKSID MENHIRID, MILLEST
OSAD ON PÜHENDATUD ERINEVATELE KOMMUNISMI-
OHVIRTELE n. METSAVENNAD, PAGULASED JNE.
OSADEL KIVIDEL ON TAHUTUD TÄHENDUSRIKKAID
MÕTTEID KÜÜDITATULT JA KÕNEKAID RAAMATUTSITAATE

